

образу і яскраву характеристику, виокремивши головний кадровий принцип Антона Семеновича: *«Немає тієї злагодженості, однудушності, одностайності, які були у А. С., який сам підбирав собі колектив, як композитор підбирає ноти, і сам добивався загальної гармонії, регулюючи і визначаючи правильне звучання кожної окремої особистості в колективі так, щоб виходила прекрасна симфонія. І «до» хороша нота, і «ре» непогана, і всі інші прекрасні. Але якщо їх не скомпонувати вдало, то мелодії не буде»*. Поряд з цим В. Терський описує тип людей, яких А. Макаренко намагався не мати у своєму колективі – це люди з непереборною схильністю до свар, чвар і інтриг. Проте він стверджує, що Антон Семенович з такими людьми розставався не одразу, а після терплячих спроб ввести їх у норму людських стосунків.

Як бачимо, видатний педагог самотужки і інтуїтивно прийшов до розуміння практичної ефективності низки управлінських принципів, які в той самий час закладали теоретичні підвалини класичної школи управління.

Список використаних джерел:

1. Саннікова Н. Технології соціального менеджменту в соціально-педагогічній теорії і практиці А. С. Макаренка. Директор школи, ліцею, гімназії. 2009. № 3. С. 76–82.
2. Свистун В. І. Сучасна підготовка студентів до управлінської діяльності в світлі творчої спадщини А. С. Макаренка. *Нові технології навчання*. К., 2002. Вип. 39. С. 166–175.

ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛУ УНІВЕРСИТЕТУ

*Новописьменный С.А.
Полтава, Україна*

Сучасна діяльність факультету як структурного підрозділу університету має багатовекторність, яка корегує з розвитком закладу вищої освіти з передбаченим дотриманням державницьких демократичних принципів, спрямованих на забезпечення комфортних умов учасників освітнього процесу. Застосування означених принципів є концептуальним підходом керівництва та колективу факультету природничих наук та менеджменту в рамках концепції розвитку Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка [1]. При цьому, важливими є важелі мотивації інноваційної діяльності як елементи моделі розвитку закладу освіти [2]. Вони сприяють системному комплексному підходу організації безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу, який включає в себе розробку планів та програм, систему оперативного інформування та евакуації, підготовку їх до дій в умовах надзвичайних ситуацій, забезпечення наявності необхідного обладнання та засобів комунікації, взаємодію з правоохоронними та військовими структурами, а також оновлення та вдосконалення заходів з організації безпеки на основі аналізу досвіду та оцінки можливих загроз [3]. Задля успішності

реалізації поставлених завдань менеджментом факультету запроваджуються процеси управління відповідно до державних та регіональних проєктів і програм [4-6], здійснюється обмін досвідом завдяки участі у конференціях, форумах та заходах різного рівня, а також підписуються меморандуми, договори, угоди про співробітництво, що є актуальними в глобалізованому світі.

Торкнемося деяких з них. Так, 21–25 лютого 2024 р. відбулася зимова сесія Міжнародної Карпатської Школи у рамках проєкту «Освіта для сталого розвитку: передача досвіду Вишеградських країн для відновлення України». Проєкт передбачає налагодження комунікації між неурядовими організаціями та освітніми закладами Польщі, Чехії, Словаччини та України з метою обміну досвідом, знаннями та кращими практиками в міжнародному середовищі країн, які є дуже схожими в історичному та культурному аспектах. Основною метою проєкту є висвітлення ролі місцевих громад, підприємців та органів державної влади у їхніх спільних зусиллях для досягнення Національних цілей сталого розвитку (ЦСР-2030), зокрема Цілі 4, Якісна освіта» та цілі 11 «Сталі міста та громади». Важливим є те, що проєкт спрямований на сприяння комунікації між країнами-учасницями для обміну досвідом, знаннями та кращими практиками, залучаючи країни Вишеградської групи, які мають історичну та культурну схожість з Україною.

Освітній аспект проєкту зосереджений на формуванні соціально свідомої молоді, вихованні спільного бачення та підкресленні ролі українських університетів у розвитку Карпатського регіону. Проєкт має на меті створити основу для студентської академічної мобільності, яка частково допоможе розмістити внутрішньо та зовнішньо переміщених осіб, які тимчасово проживають в інших країнах. Зміцнення багатостороннього партнерства на регіональному та місцевому рівнях має дати поштовх для післявоєнної відбудови інфраструктури та інтеграції України в європейський простір.

В цьому руслі на сьогодні ведеться співпраця Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка і Національного екологічного центру України. У рамках проведення зимової сесії Міжнародної Карпатської Школи відбулося підписання Меморандуму про співпрацю між Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка і Національним екологічним центром України. Згідно положень Меморандуму ПНПУ і НЕЦУ керуються взаємною зацікавленістю в спільному розвитку їхнього наукового, інноваційного та експертного потенціалу, у тому числі проведенні спільних наукових досліджень та реалізації спільних проєктів (рис.).

Документ про співпрацю підписали ректорка ПНПУ імені В. Г. Короленка Марина Гриньова і голова ради НЕЦУ Руслан Гаврилюк. У вітальному слові до учасників заходу Марина Вікторівна наголосила: «Сучасні виклики і відновлення нашої країни потребує значної уваги до екологічних аспектів, інтеграції екологічної політики в усі галузі економіки, оптимізації впливу діяльності на навколишнє природне середовище при одночасному посиленні в Україні природоохоронної діяльності через підвищення

ефективності з метою збереження, захисту, поліпшення і відтворення якості середовища нашого спільного проживання. Професорсько-викладацький склад і представники студентства нашого закладу освіти залучені до заходів, виступів, конкурсів і дискусій в рамках Карпатської школи. Тому вбачаємо за потрібне і надалі формувати потужну команду однодумців і розширювати кордони співпраці».

Рис. Фрагменти підписання меморандуму та роботи форуму

Слід зазначити, що ПНПУ імені В. Г. Короленка представляли науковці різних факультетів: декан факультету природничих наук і менеджменту Сергій Новописьменний, завідувач кафедри професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності Євген Кулик і професор кафедри професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності Микола Близнюк. У конкурсі тематичних постерів свою роботу «До питання категоризації наслідків військової агресії для довкілля» презентувала студентка факультету природничих наук і менеджменту Анна Ковальчук. Учасникам заходу представлено також роботу студентки факультету технологій та дизайну Ірини Поліщук на тему «Навчання елементів дизайнерської творчості в сучасних умовах професійної освіти (на прикладі факультету технологій і дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка)», подану на конкурс студентських наукових робіт зі спеціальності «Професійна освіта».

Науковці Полтавського педагогічного університету провели низку зустрічей з питань подальшої співпраці з іншими навчальними закладами України і зарубіжжя, залучення до реалізації проєктів, спільного виконання науково-дослідних робіт у галузі професійної освіти та технологій захисту довкілля, перспективних комп'ютерних систем та інформаційних технологій, матеріалів, елементів, засобів та систем для моніторингу, проєктування, розвитку, вибудовування перспективних планів взаємодії і співпраці у майбутньому. Висвітлення заходів було здійснено на офіційному сайті університету (<http://surl.li/rufyd>).

Аналіз показав, що використання програм розвитку в діяльності підрозділів університету, в тому числі факультету природничих наук та менеджменту, є одним з перспективних напрямків, який передбачає в моделі розвитку закладу освіти дотримання державницьких демократичних принципів та спрямований на забезпечення комфортних умов учасників освітнього процесу.

Список використаних джерел:

1. Новописьменний С. А. Формування здорового способу життя студентів природничого факультету ПНПУ імені В.Г. Короленка / С. А. Новописьменний // Технології здоров'язбереження в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах України: проблеми та перспективи : мат-ли Всеукр. студ. наук.-практ. конф. / за заг. ред. О.О. Момот, Ю.В. Зайцевої та ін. – Полтава : Видавець Шевченко Р.В., 2017. – С. 54-60. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/9104>
2. Гриньова М. В., Школяр С. П. Деякі важелі мотивації інноваційної діяльності як елементи моделі розвитку закладу освіти. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 22–23 лютого 2024 року). Полтава : ФКУЕП ПДАУ, 2024. С. 33–38. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/23131>
3. Новописьменний С. А., Дяченко-Богун М. М. Безпека життєдіяльності студентів вищих навчальних закладів // Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика : збірник наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітнім Дням цивільної оборони та охорони праці. (Полтава, 27-28 квітня 2023 р.) / під ред.: Ю. А. Срібної, О. В. Кудрі. Полтава : ПНПУ, 2023. С. 193-196. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/22723>
4. Новописьменний С. А. Деякі особливості розвитку факультету в умовах викликів сьогодення // Слово і справа Антона Макаренка: український та європейський контексти: матеріали XXII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 16-17 березня 2023 р.). «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управління проєктами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 16-17 березня 2023 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 22-26. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/20787>
5. Школяр С.П., Новописьменний С.А. Створення центру інтелектуальної власності в рамках Стратегії економічного розвитку територіальної громади / Управління навчально-виховним процесом нової української школи в контексті національно-патріотичного виховання молоді : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (6 квітня 2021 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава : ПП Астроя, 2021. С. 258-259.
6. Гомля Л. М., Гуляєв М. С., Новописьменний С. А., Школяр С. П. Аналіз показників процесів управління регіональними проєктами і програмами в екологічній сфері. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 22–23 лютого 2024 року). Полтава : ФКУЕП ПДАУ, 2024. С. 565–572. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/23130>